

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การคมนาคมขนส่งเป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ต่อชีวิตประจำวัน ทั้งในทางเศรษฐกิจ และสังคมของมนุษย์โดยเฉพาะในสังคมเมือง อันได้ขึ้นชื่อว่าเป็นแหล่งรวมของกิจกรรมด้านต่าง ๆ ที่เกือบจะครอบคลุมทุกแง่มุมของชีวิต ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา และที่สำคัญเป็นแหล่งจ้างงานขนาดใหญ่ จึงทำให้ความต้องการในการเดินทางมีปริมาณสูง ผู้คนภายในเมืองจำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยระบบการคมนาคมขนส่งเป็นสื่อในการเดินทางไปยังจุดมุ่งหมาย เพื่อประกอบกิจกรรมในแต่ละวัน แม้ว่าในสังคมเมืองอย่างกรุงเทพมหานคร จะสร้างทางเลือกในรูปแบบการเดินทางที่หลากหลายให้กับประชาชนชาวเมือง อันได้แก่การใช้รถยนต์ส่วนบุคคล ระบบการขนส่งมวลชน ทั้งที่ทางรัฐบาลจัดบริการ และของเอกชน เช่นรถโดยสารประจำทาง รถไฟฟ้า รถรับจ้างประเภทต่าง ๆ เป็นต้น แต่ในแต่ละทางเลือกนี้ การให้บริการ ค่าใช้จ่าย และประสิทธิผลในการไปถึงจุดมุ่งหมายมีความแตกต่างกัน

การเดินทางโดยการใช้บริการ “รถแท็กซี่” เป็นทางเลือกหนึ่งของการเดินทางภายในเมือง หรือบริเวณใกล้เคียงที่มีบทบาทสำคัญ และเป็นที่ยอมรับของคนกรุงเทพมหานคร รถแท็กซี่เป็นรถรับจ้างสาธารณะที่แม้ว่าอัตราค่าบริการของรถแท็กซี่เมื่อเทียบกับอัตราค่าบริการของบริการขนส่งสาธารณะรับจ้างอื่น ๆ แล้ว จะมีราคาแพงที่สุด แต่ก็ยังมีผู้ใช้บริการกันมาก เหตุผลสำคัญของความนิยมดังกล่าว ส่วนหนึ่งมาจากการใช้บริการรถรับจ้างประเภทอื่น ส่วนใหญ่จะเป็นรถที่ให้บริการเฉพาะเส้นทางที่กำหนดให้ และใช้เวลาการเดินทางนาน เนื่องจากสภาพการจราจรติดขัด และต้องจอดรับส่งผู้โดยสารตามป้ายรถประจำทางทุกป้าย ผู้โดยสารที่ต้องการเดินทางออกนอกเส้นทางที่กำหนด และต้องการความสะดวกรวดเร็ว ความเป็นส่วนตัว ไม่ต้องไปเบียดเสียดกับผู้อื่นในรถโดยสารประจำทาง จึงหันมาใช้บริการรถแท็กซี่แทน และคนที่อาศัยในพื้นที่ชานเมือง หมู่บ้านจัดสรร หรือชอยล็กก็มักจะนิยมใช้บริการรถแท็กซี่เพื่อความสะดวก ดังนั้นด้วยความต้องการในการใช้บริการรถแท็กซี่ จึงเกิดกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพขับรถแท็กซี่ขึ้น¹

¹ ญัฐจิรี สุวรรณภักดิ์. (2546) แท็กซี่ : กระบวนการเข้าสู่อาชีพและประสบการณ์ชีวิตประจำวัน.

แต่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีเงินได้จากกิจการรถแท็กซี่ยังมีข้อบกพร่องไม่ชัดเจนทำให้เกิดการหลีกเลี่ยงภาษีอากร โดยอาศัยช่องว่างของกฎหมาย เป็นปัญหาการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล และการบริหารการจัดเก็บภาษีอากร เนื่องจากปัจจุบันการประกอบกิจการรถแท็กซี่ประเภทสหกรณ์ไม่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ถ้าผู้ประกอบการไม่ได้จัดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ของกิจการสหกรณ์ แต่เป็นการรวมกลุ่มของนายทุนและอาศัยกิจการสหกรณ์เพื่อประโยชน์ทางภาษีเท่านั้นซึ่งไม่เป็นไปตามหลักภาษีอากรที่ดี ในต่างประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา, ประเทศอังกฤษ, ประเทศญี่ปุ่นและประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน มีการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลจากนิติบุคคลทุกประเภท แต่พิจารณาขเว้นเป็นกรณีไป ในกรณีภาษีเงินได้นิติบุคคลธรรมดา ผู้ประกอบอาชีพขับรถแท็กซี่โดยการเช่ารถขับเป็นผู้มีรายได้น้อย เพื่อความเป็นธรรมไม่ควรจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลธรรมดาใน ส่วนนี้ ดังนั้นจึงต้องศึกษาถึงแนวทางความเป็นไปได้ และความเหมาะสมในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจากกิจการรถแท็กซี่ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อจะเป็นประโยชน์แก่รัฐและเป็นธรรมต่อผู้มีเงินได้ เพื่อช่วยในการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจให้มั่นคง เจริญเติบโตและก้าวหน้าในอันที่จะพัฒนาประเทศชาติต่อไปให้มากที่สุด ซึ่งผู้เขียนจะได้ทำการวิเคราะห์และเสนอแนะให้ทราบจากวิทยานิพนธ์นี้ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาทฤษฎี และหลักกฎหมายภาษีอากรที่เกี่ยวกับกิจการรถแท็กซี่
2. เพื่อศึกษาบทบัญญัติของประมวลรัษฎากร แนวทางปฏิบัติและคำวินิจฉัยของกรมสรรพากร และกฎหมายภาษีอากรของต่างประเทศที่เกี่ยวกับกิจการรถแท็กซี่
3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาในการจัดเก็บภาษีอากรจากกิจการรถแท็กซี่
4. เพื่อศึกษาแนวทางในการจัดเก็บภาษีอากรจากกิจการแท็กซี่

1.3 สมมติฐาน

แม้ว่าประเทศไทย จะมีกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีอากร จากกิจการรถแท็กซี่ คือประมวลรัษฎากร แต่ยังมีข้อบกพร่อง และบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการรถแท็กซี่ไม่ชัดเจน ทำให้เกิดการหลีกเลี่ยงภาษีอากร โดยอาศัยช่องว่างของกฎหมาย เป็นปัญหาการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล และปัญหาการบริหารจัดเก็บภาษีอากร จึงควรมีการแก้ไขกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน ให้มีแนวทางในการจัดเก็บภาษีจากการประกอบกิจการแท็กซี่ที่เหมาะสมและเป็นธรรม

1.4 วิธีการศึกษา

สำหรับวิธีการศึกษาวิทยานิพนธ์ หรือวิจัยฉบับนี้ เป็นการศึกษาในลักษณะการวิจัยเอกสารโดยทบทวนวรรณกรรมทางกฎหมาย และเอกสารที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ ประมวลรัษฎากร คำสั่ง ประกาศและระเบียบ แนวทางปฏิบัติ และหนังสือตอบข้อหารือของกรมสรรพากร คำบรรยาย บทความทางวิชาการ เป็นต้น

1.5 ขอบเขตของการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มุ่งศึกษาและวิเคราะห์การจัดเก็บภาษีจากกิจการรถแท็กซี่ ในเขตกรุงเทพมหานคร ตามประมวลรัษฎากร ว่ามีปัญหาในแง่กฎหมายและในทางปฏิบัติอย่างไร เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ให้มีความชัดเจนมากขึ้น เพื่อขจัดปัญหาการตีความกฎหมายในการจัดเก็บภาษีอากรจากกิจการรถแท็กซี่ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้เสียภาษี และเกิดประโยชน์ต่อประเทศ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงทฤษฎีและหลักกฎหมายภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับกิจการรถแท็กซี่
2. ทำให้ทราบถึงบทบัญญัติของประมวลรัษฎากร แนวทางปฏิบัติและคำวินิจฉัยของกรมสรรพากร และกฎหมายภาษีอากรของต่างประเทศที่เกี่ยวกับกิจการรถแท็กซี่
3. ทำให้ทราบถึงปัญหาในการจัดเก็บภาษีอากรจากกิจการรถแท็กซี่
4. ทำให้ทราบถึงแนวทางในการจัดเก็บภาษีอากรจากกิจการรถแท็กซี่